

Demokraterne Vil Gå Massivt Tilbage

The Democrats Will Have substance Losses in the Midterm Elections

Bjerre-Poulsen, Niels

Publication date:
2010

Document version:
Submitted manuscript

Citation for polished version (APA):
Bjerre-Poulsen, N. (2010, Sept 21). Demokraterne Vil Gå Massivt Tilbage: The Democrats Will Have substance Losses in the Midterm Elections.

Go to publication entry in University of Southern Denmark's Research Portal

Terms of use

This work is brought to you by the University of Southern Denmark.
Unless otherwise specified it has been shared according to the terms for self-archiving.
If no other license is stated, these terms apply:

- You may download this work for personal use only.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying this open access version

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details and we will investigate your claim.
Please direct all enquiries to puresupport@bib.sdu.dk

Niels Bjerre-Poulsen:

Demokraterne vil gå massivt tilbage ved midtvejsvalget

For mange Demokratiske kernevælgere er den igangværende valgkamp i USA en nærmest surrealistisk oplevelse. Partiet står til en gevaldig lussing ved midtvejsvalget i november. Og det på trods af den lange liste af politiske resultater, som præsident Obama og det Demokratiske flertal i Kongressen kan præsentere for vælgerne. Ikke nok med at partiet i flere stater har oplevet et markant fald i støtten fra ?uafhængige? vælgere. Mange steder må partiets kandidater se sig overhalet i meningsmålingerne af Republikanske kandidater, hvis

ville kategorisere dem som ?landsbytusser?. Men dette er ikke normale tider.

Den økonomiske krise sætter ikke alene sit præg på millioner af amerikanernes dagligdag: den har også skabt en national tillidskrise, hvor de færreste tror, at bedre tider er lige om hjørnet. Krisen har skabt de optimale betingelser for demagoger, der fremmaner en mytisk fortid, hvor alle havde arbejde, og minoriteter kendte deres plads.

Den aktuelle debat om illegal immigration er et glimrende eksempel. Trods al tale om en akut krise og en voldsom stigning i kriminaliteten i grænsestaterne, så er den illegale immigration de sidste to år faktisk faldet drastisk, og kriminaliteten i Arizona ? debattens epicenter ? er den laveste siden 1983. Alligevel har højrefløjen haft et vist held med at beskrive dette og andre sociale problemer som udslag af en akut national krise, affødt af at præsident Obama og de andre nye liberale magthavere har tvunget landet ud i en radikal ny retning (europæisk, socialistisk, fascistisk, kenyansk, whatever). Trods en Demokratisk kæmpesejr på op mod ni millioner stemmer ved præsidentvalget i 2008 er det en del af højrefløjens fortælling, at præsidenten og hans ligesindede er kommet uretmæssigt til magten, og at tiden er kommet til at ?tage landet tilbage?.

Det er næppe denne fortælling, der vil påføre Demokraterne de største tab i november, men derimod den fortsat høje arbejdsløshed. Spørgsmålet er imidlertid, om medierne og partierne vil være i stand til at holde de to ting adskilt, når de efter valget skal forholde sig til resultatet.

Forventet Demokratisk tilbagegang

At det parti, der har præsidentposten og flertal i begge Kongressens kamre, taber pladser ved det første midtvejsvalg efter deres magtovertagelse er ikke bare almindeligt: det er normen.

Undtagelserne de sidste 100 år kan tælles på én hånd. Ved de sidste 17 midtvejsvalg har det regerende parti i gennemsnit tabt 28 pladser i Repræsentanternes Hus og fire pladser i Senatet. At det parti, der har magten, når en økonomisk krise hærger landet, straffes hårdest af vælgerne og taber flest pladser er også helt efter bogen. Lægger man hertil, at Demokraterne har vundet to jordskredsvalg i træk, i 2006 og 2008, og derfor har særligt mange pladser på spil i traditionelt konservative valgdistrikter, så er der hele tre gode grunde til, at de vil miste mange pladser i november.

Hvorfor er partiet så alligevel nærmest et ved at gå i koma, mens Republikanerne ? på trods af at de faktisk befinder sig i en veritabel identitetskrise ? er euforiske? En række forhold forværrer billedet for Demokraterne.

Krisen kradser

Den økonomiske krise er værre end alle andre kriser siden 1930'erne. Under recessionen i 1982 tabte Reagan og det Republikanske parti 26 pladser i Repræsentanternes Hus, mens Bill Clinton og Demokraterne i 1994 tabte hele 54 pladser i Repræsentanternes Hus og otte pladser i Senatet. Den nuværende krise er målt i tab og arbejdspladser og i antallet af amerikanere, der må gå fra hus og hjem, værre end begge disse to kriser tilsammen.

Mangel på anerkendelse

Demokraterne har i den nuværende situation svært ved at få anerkendelse for de betydelige resultater, de faktisk har skabt. Sundhedsreformen og finansreformen er begge lovgivningsmæssige milepæle, men de positive resultater vil først vise sig gradvist over de næste år.

De mange tvangsauktioner blandt husejere overskygger de positive nyheder om finansreformer, som for de fleste vælgere alligevel er forholdsvis abstrakte, og selv blandt præsidentens tilhængere er der mange, som mener, han brugte al for lang tid på at få vedtaget sundhedsreform og finansreform i stedet for at prioritere jobskabelse. Obama vil argumentere for, at disse reformer på længere sigt også vil styrke den amerikanske økonomi, men så godt som ingen af de Demokratiske politikere, der er på valg, har åbenbart lyst til at diskutere reformerne i deres valgkamp.

Og så er der TARP (statsligt program under Bush, der opkøbte finansielle institutioners værdipapirer for at styrke den finansielle sektor under subprime-låns-krisen, red.), som reddede finanssektoren fra en mulig nedsmeltning, samt den knap 800 milliarder dollars store stimuluspakke, som Demokraterne fik vedtaget for at sætte skub i økonomien. Langt de fleste økonomer vil medgive, at den amerikanske økonomi ville have været langt værre stillet uden disse programmer, og at to-tre millioner flere amerikanere ville have mistet deres arbejde. Men det er svært at føre valgkamp på et slogan som "Det er noget lort, men det kunne have været endnu værre".

Hertil kommer, at Obama-regeringen begik en kæmpe fejl ved at hævde, at arbejdsløsheden på grund af stimulus-pakken ikke ville overstige otte procent (I dag er den 9,6 procent). Det har fået mange vælgere til (fejlagtigt) at tro, at de føderale midler ikke virkede eller måske ligefrem forværrede krisen. Trods fortsat "om end svag" vækst i den amerikanske økonomi har Obama-regeringen også brændt sig ved at give amerikanerne forhåbninger om en dramatisk forbedring i sommerens løb. Det blev ikke nogen "Summer of Recovery", og det er næppe sandsynligt, at arbejdsløshedstallet vil bevæge sig tilstrækkeligt nedad i de kommende uger til at dæmpe utilfredsheden.

Vredere vælgere

Vælgerkorpset vil ved det kommende valg være mindre, ældre, hvidere og vredere end i 2008. Et stort

antal af de unge vælgere og minoritetsvælgere, som Demokraterne formåede at mobilisere dengang, vil sandsynligvis blive hjemme i november. Så mens partierne står lige, når man i meningsmålinger spørger vælgerne om de helst vil stemme på en Demokrat eller en Republikaner, så er der en kæmpe kløft, hvis man måler blandt 'sandsynlige vælgere' dem, der formodentlig møder op på valgdagen. I nogle målinger er forskellen lige nu på helt op til 25 procent. Hvis primærvalgene er et fingerpeg om valgdeltagelsen i november, så ser det også skidt ud: for første gang siden 1930'erne har flere Republikanere end Demokrater deltaget i disse valg faktisk hele fire millioner flere. I lyset af disse tal er Demokraternes bedste mulighed for at begrænse nederlaget til november derfor ikke at dupere de såkaldte 'uafhængige' vælgere, men derimod at mobilisere så stor en del af deres base som muligt for at indsnævre dette 'enthusiasm gap'.

Bush mangler

Der er ingen George W. Bush at føre valgkamp imod. Ved de to sidste valg kunne Demokraterne bruge den siddende præsident som personificeringen af alt, hvad der var galt med USA. Denne gang er han sværere at mane frem (hvilket ikke vil afholde mange Demokrater for at prøve). Demokraterne synes at have besluttet sig for at forsøge at gøre mindretalslederen i Repræsentanternes Hus, John Boehner, til billedet på et parti, der er i lommen på magtfulde interessegrupper og først og fremmest tilgodeser de rigeste i samfundet.

Det er dog et spørgsmål om, nok amerikanere overhovedet ved, hvem Boehner er, og om det vil have nogen virkning. Ironisk nok kan netop den omstændighed, at Republikanerne mangler en ledende skikkelse vise sig at være en fordel her. Partiet ønsker nemlig, at valget skal være en dom over, hvordan Demokraterne har forvaltet deres politiske mandat, snarere end en diskussion af, hvilket alternativ de selv tilbyder.

Formildende omstændigheder?

Hvis alle disse faktorer tilsammen peger i retning af et stort Demokratisk nederlag, er der så også formildende omstændigheder, der kan reducere tabet og måske gøre det muligt for partiet at bevare om end spinkle flertal i Kongressens to kamre?

For det første: billedet af det Republikanske parti som 'the party of no?'. Demokraterne vil forsøge at overbevise vælgerne om, at Republikanerne ikke har andre ideer end dem, de kørte økonomien i sæk med i Bush-årene. Mange vælgere ved godt, at Republikanerne har praktiseret en hidtil uset grad af politisk obstruktion, og at de ikke alene har stemt nej til Demokraternes forslag, men også til

deres egne, hvis præsidenten pludselig støttede dem.

Det er heller ikke sådan, at Republikanerne pludselig er blevet populære. Ifølge en meningsmåling foretaget af NBC News/Wall Street Journal i begyndelsen af august, havde 24 procent af de adspurgte et positivt billede af det Republikanske parti mod 33 procent, som havde et positivt billede af det Demokratiske parti. Alligevel vil vælgerne sandsynligvis lade deres vrede gå mest ud over det parti, der har flertal i begge Kongressens kamre, nemlig Demokraterne. Det er dog et forsøg værd at overbevise vælgerne om, at Republikanerne ingen alternative ideer har, og at de ikke har fortjent at blive belønnet.

For det andet: i stedet for at betone, at Republikanerne ingen ideer har, kan Demokraterne også vælge at slå på, at de har ideer, som er til skade for den brede befolkning. Frem til november vil man se præsidenten og de Demokratiske ledere i Kongressen fremsætte forslag, der får Republikanerne til at bekende kulør som et parti, der uagtet skovhuggerskjorter og pickup trucks først og fremmest tilgodeser de mest velstillede i det amerikanske samfund. Et eksempel er Obama-regeringens forslag om at bevare skattelettelser for middelklassen og hjælpe små virksomheder til at ansætte flere med nye skattelettelser mod til gengæld lade Bush-årenes store skattelettelser for de rigeste to procent udløbe.

Der er næppe noget, Demokraterne hellere vil se, end at Republikanerne i Kongressen blokerer for sådan en nedsættelse af skatten, hvis ikke de rigeste også får lov at beholde deres ? en ufinansieret lettelse, som over de næste ti år vil koste statskassen 700 milliarder dollars.

Gør Republikanerne det, vil det også være sværere for dem efterfølgende at hævde, at det af hensyn til det føderale underskud er uansvarligt at forlænge understøttelsen til lærere, politifolk og brandmænd rundt omkring i enkeltstaterne. Måske kan Demokraterne her lære noget af Franklin Delano Roosevelts ?soak the rich?-strategi fra 1935 ? en strategi, som gav ham en jordskredssejr ved valget året efter. Det er dog også muligt, at et flertal af vælgere i kampagnen blot vil høre ?skatteforhøjelser? uden at bide mærke i, hvem de reelt rammer.

Republikanerne vil hævde, at det er skattelettelser til de rigeste, der bliver investeret og omsat i nye arbejdspladser, og de vil hævde, at enhver skatteforhøjelse ? uanset om den er retfærdig eller ej ? skaber usikkerhed i erhvervslivet og afholder virksomhederne fra at ansætte flere folk. I forbindelse med dette konservative mantra er det tankevækkende at sammenligne jobskabelsen under præsidenterne Bill Clinton og George W. Bush: Clinton hævdede skatteprocenten til et niveau, Republikanerne fandt helt uansvarligt (39 procent) og skabte i løbet af otte år knap 22 millioner nye jobs i den private sektor. George W. Bush gennemførte derimod enorme ufinansierede skattelettelser (som sænkede skatten til 33 procent). Nettoresultatet var, at USA i løbet af hans otte år

i Det Hvide Hus mistede 672.000 jobs i den private sektor.

For det tredje: ?Tea party-bevægelsens? ekstreme kandidater kan i flere stater vise sig at være et tveægget sværd for Republikanerne. I flere stater har en voldsom mobilisering på højrefløjen ? godt hjulpet på vej af penge fra velhavende donorer ? gjort det muligt for såkaldte ?tea party?-kandidater at besejre de Republikanske partiorganisationers foretrukne kandidater i primærvalgene. I stater som Nevada, Kentucky, Delaware, Colorado og New York har Republikanerne derfor nu kandidater, hvis fortid, erfaring og ofte ekstreme synspunkter i andre tider ville have gjort det umuligt for dem at vinde. Det har imidlertid været i deres hjørne af partiet, at energien er stærkest, og det er først og fremmest denne energi, næret af vrede og frygt, der har fået Republikanerne til for en stund at glemme partiets krise.

Ledende Republikanere har imidlertid hidtil haft en formodning om, at de kan styre disse kræfter og nøjes med at slippe dem løs på Demokraterne. Noget tyder imidlertid på, at denne strategi ikke virker efter hensigten. I adskillige stater har ?bevægelsens? kandidater nu besejret siddende Republikanske kongresmedlemmer og andre kandidater, som partiorganisationerne støttede i primærvalgene. Flertallet af de kandidater, der har måttet set sig slået i disse primærvalg, har ikke været ?moderate? eller ?liberale? Republikanere ? denne engang så vigtige fløj i partiet er allerede så godt som uddød ? men derimod konservative Republikanere, der har formastet sig til at tale om behovet for indimellem at samarbejde henover midten. Med andre ord, kandidater, der modsat ?tea party?-kandidaterne kunne appellere til uafhængige vælgere ved det kommende valg.

I stater som Nevada og Delaware forsøger partiledelsen nu at redde stumperne ved at rydde kandidaternes hjemmesider for kontroversielle udtalelser og nægte de nationale medier adgang til interviews. Det er ikke nogen nem opgave. I Delaware skal det det Republikanske parti således nu forsøge at bakke op om en kandidat til Senatet som ifølge partiets egen formand i staten ?ikke fortjener at blive valgt som hundefanger?.

Demokratisk oprejsning eller landsbytossernes sejr?

Demokraterne glæder sig selv sagt over, at de i mange stater har fået modkandidater, som de anser for at være alt for ekstreme for flertallet af vælgere ? kandidater, som selv de Republikanske partiorganisationer i mange stater må slå knuder på sig selv for at støtte. Disse ekstreme kandidater kan måske betyde, at Demokraterne trods de dårlige nationale odds alligevel kan bevare et spinkelt flertal i begge Kongressens kamre.

Det er dog de færreste Demokrater, der længere tør være skråsikre. Hvad hvis dette er året, hvor

landsbytosserne alligevel vinder og havner i Kongressen? Det vil uden tvivl gøre amerikansk politik endnu mere farverigt i de næste par år, men hvad vil det på længere sigt betyde for det Republikanske parti og for det politiske klima i USA? Vil det, når de økonomiske konjunkturer bliver bedre, og vreden lægger sig, atter få det Demokratiske flertal til at vokse og Republikanernes demografiske base til at skrumpe yderligere? Det er langt fra givet, at alt hvad der i denne tid giver Republikanerne forhåbninger om et kanonvalg også vil være en gave på længere sigt.

Niels Bjerre er lektor ved Center for Amerikanske Studier ved Syddansk Universitet og har jævnligt bidraget til RÆSON.

Foto: The White House
